

Wie verwacht wat van (zowel grote als kleine) zorg- en welzijnsorganisaties?

Europese duurzaamheidsregels uitgelegd

**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG



sustenuto

Developing sustainability



We develop sustainable organisations



We shape circular products



We build sustainable brands



Our team

- Senior experts
- Diverse backgrounds
- Partner for customers
- Dedicated

We value

- Responsibility
- Respect
- Excellence
- Passion

Waar gaan we het vandaag over hebben?

- ▶ Inleiding
- ▶ De **CSRD** of de wetgeving over de verplichte duurzaamheidsrapporten
- ▶ De **EU Taxonomie**, als onderdeel van de duurzaamheidsrapporten
- ▶ De **CSDDD** of de wetgeving omtrent mensenrechten en milieu zorgplicht doorheen de waardeketen

- ▶ We gaan een aantal definities (jargon) duiden (bvb materialiteit).
- ▶ We gaan stil staan bij wat voor wie verplicht is (afhankelijk van wettelijke statuut organisatie, of grootte van de onderneming).
- ▶ We formuleren enkele aanbevelingen.

- ▶ Vragen?

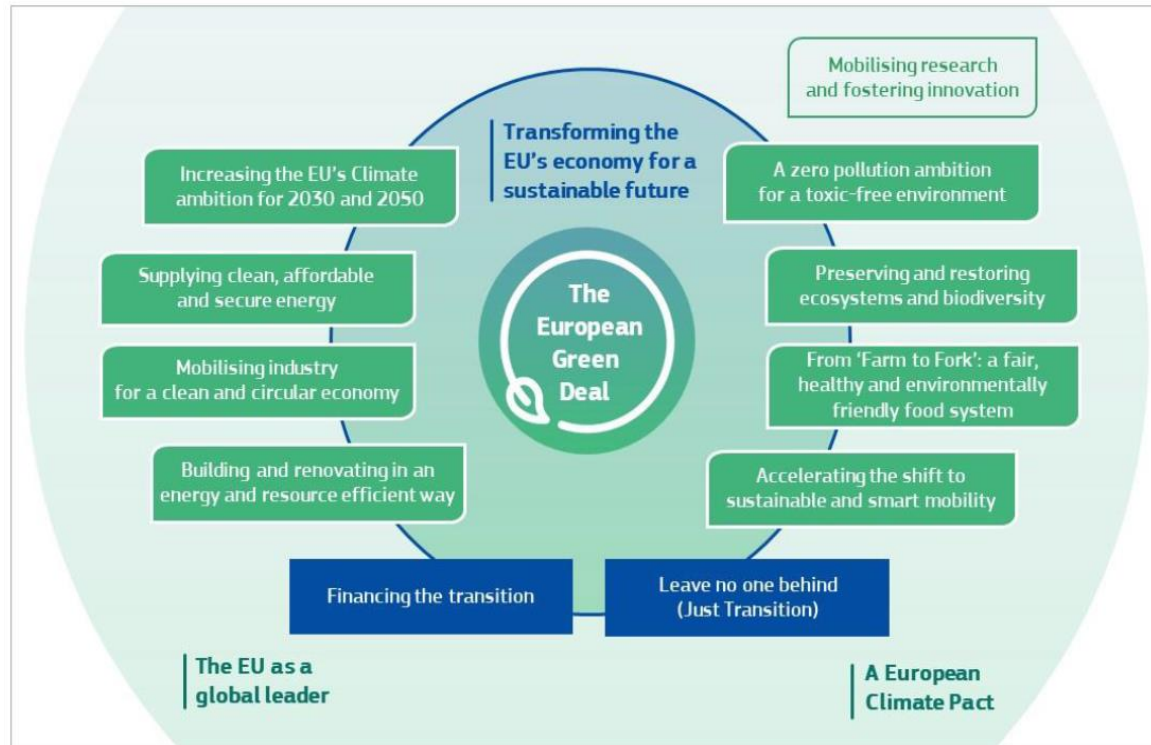
Inleiding

De Europese Green Deal

**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG

Impact en gevolgen van de Europese Green Deal?



December 2019



2020 – 2024: Ontwikkeling van wetteksten (CSRD, CSDDD, Taxonomy,...)



Implementatie

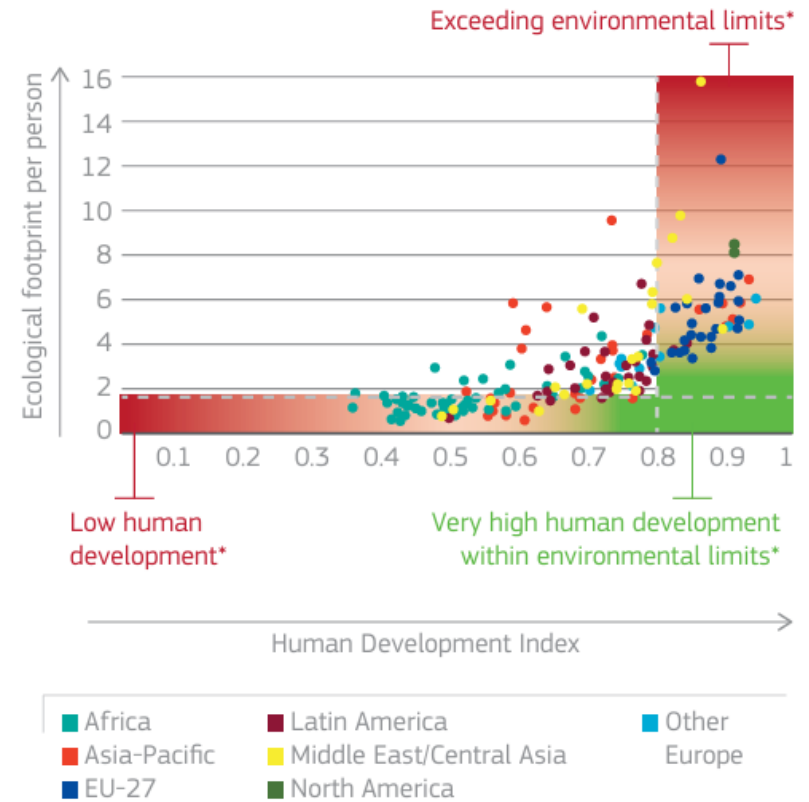
Sustainable Development Goals (2015)



Living well within the limits of our planet Earth



Not a single country has achieved a high human development within planetary boundaries



Note: Data for human development index and environmental limits from 2014.

Source: Global Footprint Network, UNDP.

Bron: [Reflection paper, Towards a Sustainable Europe by 2030 \(01/2019\)](#)

In transitie ...

Verandering in praktijken en kaders



Zetten van **doelstellingen** (2030, 2040, 2050)

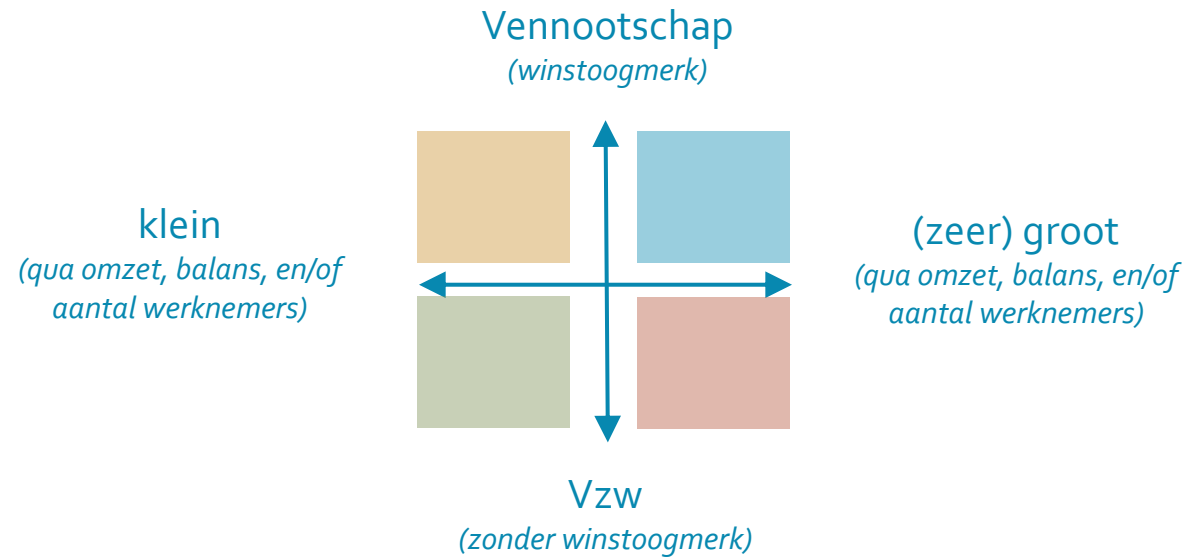
Belangrijkste wetgevingen:

- **Organisaties** – Verplichte duurzaamheidsrapporten (CSRD/ESRS)
- **In de waardeketens** - Zorgplicht (Ontbossing, Dwangarbeid)
- **Producten** – Duurzame producten (ESPR, Green Claims)

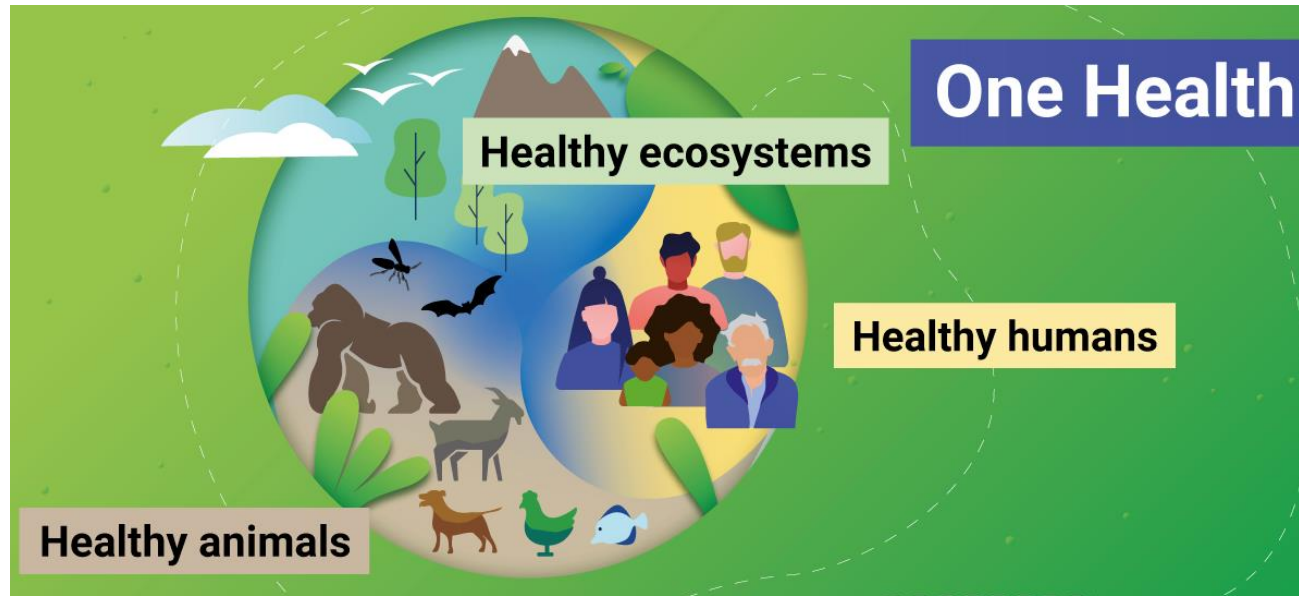


De zorg- en welzijnsector

De zorgsector en Europese duurzaamheidswetgeving(en)?



One Health Concept



“One Health is an integrated, unifying approach that aims to sustainably balance and optimize the health of people, animals and ecosystems.

It recognizes the health of humans, domestic and wild animals, plants, and the wider environment (including ecosystems) are closely linked and inter-dependent.

The approach mobilizes multiple sectors, disciplines and communities at varying levels of society to work together to foster well-being and tackle threats to health and ecosystems, while addressing the collective need for clean water, energy and air, safe and nutritious food, taking action on climate change, and contributing to sustainable development.”



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations



WORLD ORGANISATION
FOR ANIMAL HEALTH



World Health
Organization



UN
environment
programme

De CSRD

Verplichte duurzaamheidsrapporten



**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG

Verplichten van duurzaamheidsrapportage



COMPANY

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) Richtlijn betreffende duurzaamheidsrapportering door ondernemingen

- **Wie** moet tegen **wanneer** rapporteren?
- Goedgekeurd en gepubliceerd in december 2022. Van kracht sinds januari 2023. Moet wel nog omgezet worden in **nationale wetgeving** tegen 6/7/2024.



European Sustainability Reporting Standard (ESRS) Europese Duurzaamheids Rapportage Standaard

- Hoe moet de **materialiteitsanalyse** gebeuren?
- **Welke informatie** moet precies opgenomen zijn in het duurzaamheidsverslag?
- > 1000 datapunten
- Goedgekeurd, gepubliceerd en van kracht geworden eind december 2023.





1. **Energie & klimaat** (energie, klimaatmitigatie, klimaatadaptatie)
2. **Afval, materialen & circulaire economie,**
3. **Verontreiniging** (lucht/water/bodem, gebruik van (zeer) zorgwekkende stoffen, microplastics)
4. **Water**
5. **Biodiversiteit & ecosystemen** (direct & indirect)



1. **Werknemers** (hier en in de waardeketen, arbeidsrechten, sociaal overleg, verloning, work-life balance, inclusie, veiligheid, kinderarbeid, ...)
2. **Gemeenschappen** (hier en in de waardeketen, o.a. bvb culturele rechten)
3. **Consumenten en eindgebruikers** (veiligheid, databeheer)



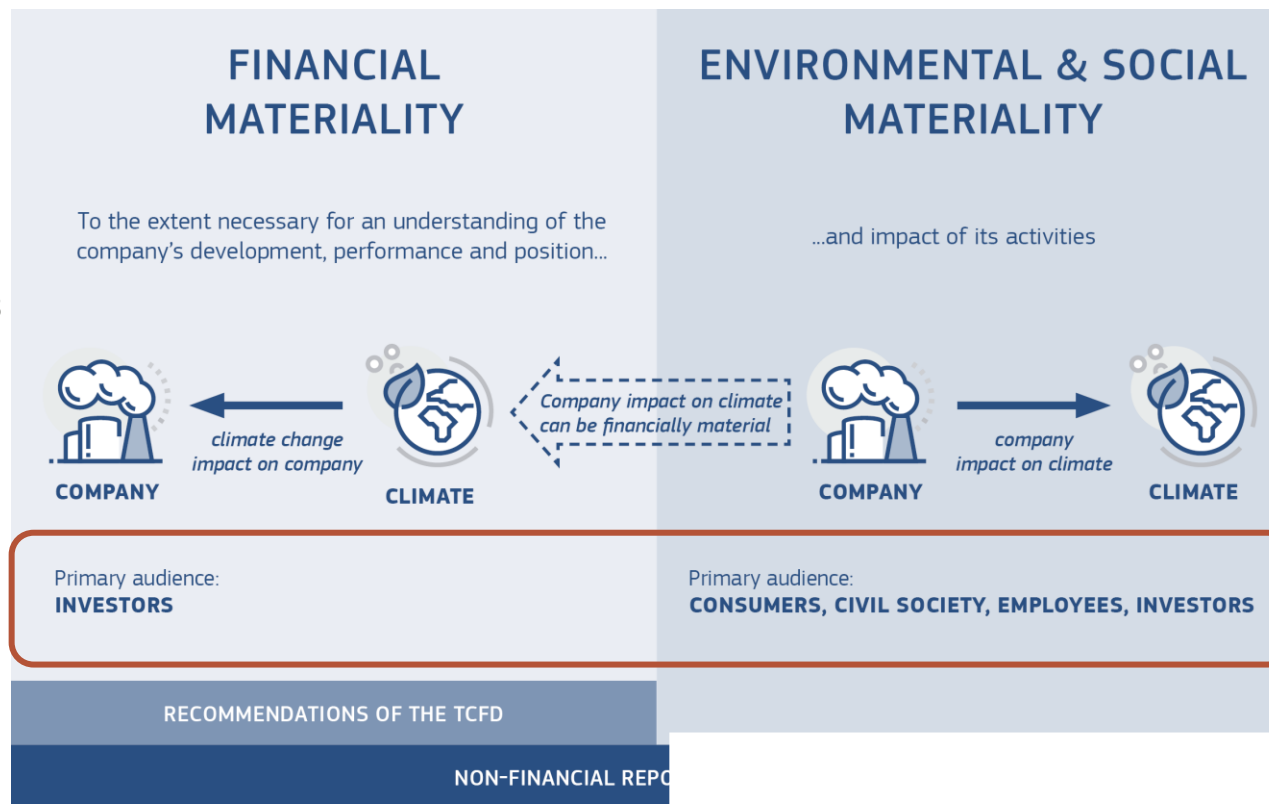
1. **Goed bestuur, verantwoordelijke bedrijfspraktijken** (corruptie, omkoping, lobbying, gepaste zorgvuldigheid, dierenwelzijn,..)

Materialiteit – Een centraal concept

Financiële risico's en opportuniteiten

Bijvoorbeeld:

- Verhoging van verzekeringspremies
- Boetes bij niet naleving nieuwe wetgeving
- Stijgende kosten (door grondstofprijzen, energieprijzen, transportkosten)
- Investeringskosten (energietransitie, nieuwe wagens, isolatie)



Impacten

Bijvoorbeeld:

- Uitstoot van broeikasgasemissies
- Uitstoot van verontreinigende stoffen naar lucht of water
- Afvalproductie
- Arbeidsongevallen



* Financial materiality is used here in the broad sense of affecting the financial measures recognised in the financial statements.

"Toekomstbestendige ondernemingen kennen de impacten, risico's en opportuniteiten vanuit duurzaamheid op hun organisatie en gaan er passend mee om."



GREENDEAL

sustenuto
developing sustainability

Materiële thema's in de zorg- en welzijnsector?

→ Zie tekst Green Deal:

- I. Natuur en gezondheid
- II. Klimaat en infrastructuur
- III. Materialen en afval
- IV. Geneesmiddelen in water



AZ Groeninge / Natuur op voorschrift © Fotografie Tom Linster



Wie moet er wanneer een duurzaamheidsrapport opstellen en publiceren?

Vanaf 2025 (Financieel jaar 2024):

Grote, beursgenoteerde EU ondernemingen met **minimum 500 werknemers** (of moederondernemingen van een grote groep) en enkele andere specifieke ondernemingen:

Vanaf 2026 (Financieel jaar 2025):

Andere grote EU ondernemingen (of moeder ondernemingen van een grote groep) en voor grote niet-EU ondernemingen die genoteerd zijn op een gereguleerde markt in de EU

Vanaf 2027 (Financieel jaar 2026):

Beursgenoteerde KMO's (met opt-out voor 2 jaar) en enkele andere specifieke ondernemingen

Vanaf 2028 (Financieel jaar 2026):

In-scope derde-landen moederondernemingen

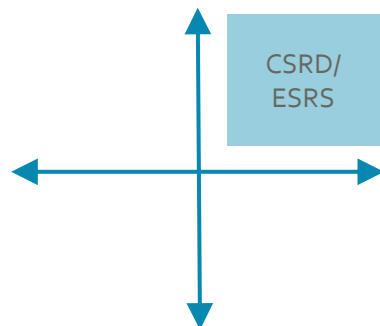
Wat is een 'grote onderneming'?

Je overschrijdt minstens twee van de volgende drie criteria:

- balans: 20.000.000 € (25.000.000 € *geïndexeerd*)
- netto omzet: 40.000.000 € (50.000.000€ *geïndexeerd*)
- werknemers: 250 VTE



Enkel voor
vennootschappen



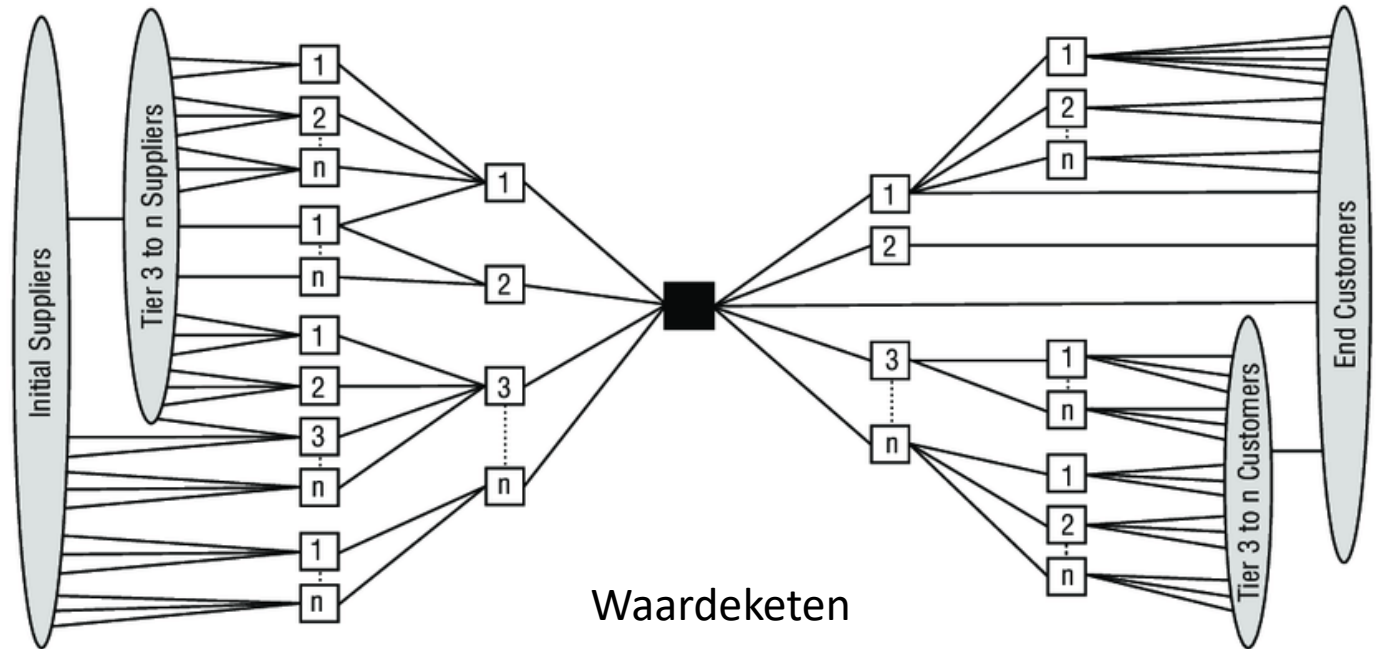
Voor wie een duurzaamheidsrapport?



VSME ESRS – Vrijwillige rapportagestandaard voor kmo's



[VSME Download \(efrag.org\)](https://www.efrag.org)



VSME ESRS – Vrijwillige rapportagestandaard voor kmo's

Drie modules

1) Basis module

Basic metrics – Environment

B 3 – Energy and greenhouse gas emissions

B 4 – Pollution of air, water and soil

B 5 – Biodiversity

B 6 – Water

B 7 – Resource use, circular economy and waste management

Basic metrics – Social matters

B 8 – Workforce – General characteristics

B 9 – Workforce – Health and safety

B 10 – Workforce – Remuneration, collective bargaining and training

B 11 – Workers in the value chain, affected communities, consumers and end-users

Basic metrics – Business conduct

B 12 – Convictions and fines for corruption and bribery

2) PAT module – Policies, Actions, Targets

Disclosure N 1 – Strategy: business model and sustainability – related initiatives

Disclosure N 2 – Material sustainability matters

Disclosure N 3 – Management of material sustainability matters

Disclosure N 4 – Key stakeholders

Disclosure N 5 – Governance: responsibilities in relation to sustainability matters

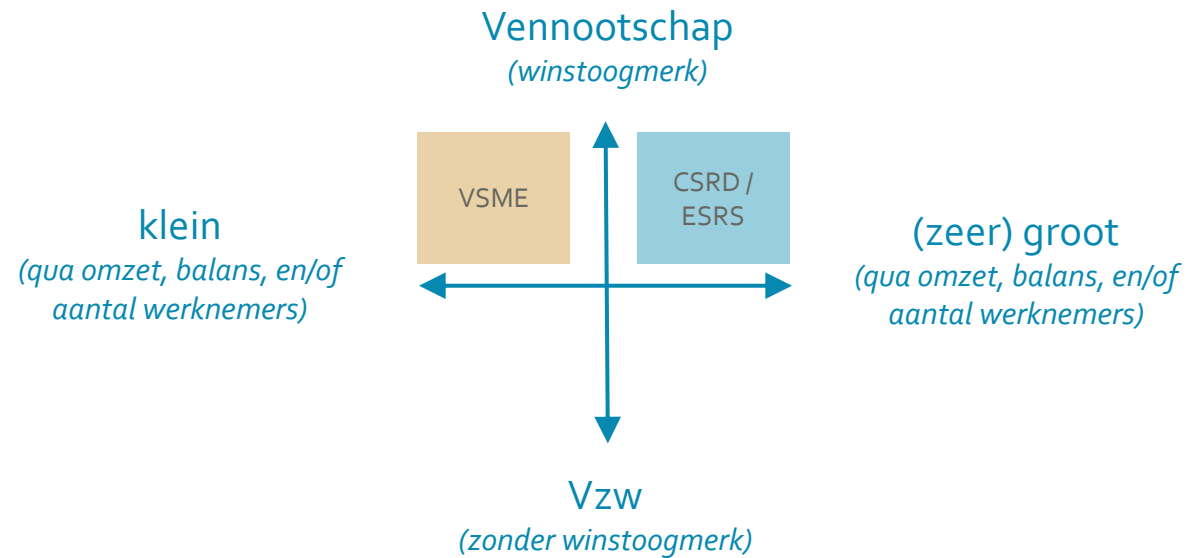
VSME ESRS – Vrijwillige rapportagestandaard voor kmo's

3) Business Partners Module

- Disclosure BP 1 – Revenues from certain sectors**
- Disclosure BP 2 – Gender diversity ratio in governance body**
- Disclosure BP 3 – GHG emissions reduction target**
- Disclosure BP 4 – Transition plan for climate change mitigation**
- Disclosure BP 5 – Physical risks from climate change**
- Disclosure BP 6 – Hazardous waste and/or radioactive waste ratio**
- Disclosure BP 7 – Alignment with internationally recognised instruments**
- Disclosure BP 8 – Processes to monitor compliance and mechanisms to address violations**

- Disclosure BP 9 – Violations of OECD Guidelines for Multinational Enterprises or the UN Guiding Principles (including the principles and rights set out in the eight fundamental conventions of the ILO Declaration and the International Bill of Human Rights)**
- Disclosure BP 10 – Work-life balance**
- Disclosure BP 11 – Number of apprentices**

Een duurzaamheidsrapport? Voor wie?



Voor de VZW's die jaarrekeningen neerleggen

[Wetboek van vennootschappen en verenigingen | FOD Economie \(fgov.be\),](#)

TITEL 2. Jaarrekeningen en begrotingen van verenigingen,

[Art. 3:48.](#)

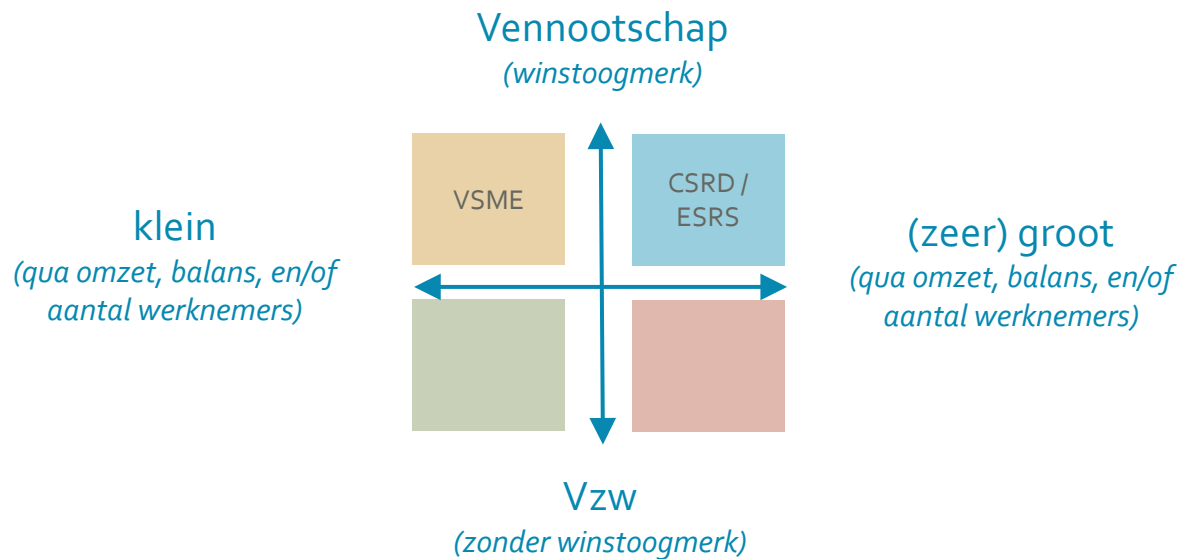
§ 1. De bestuursorganen van de andere dan de kleine VZW's of IVZW's, stellen een **verslag** op waarin zij rekenschap geven van hun beleid.

§ 2. Het **jaarverslag** bedoeld in paragraaf 1 bevat:

1° ten minste een getrouw overzicht van de ontwikkeling en de resultaten van de activiteiten en van de positie van de vereniging, **evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd.**
[...]

In zoverre noodzakelijk voor een goed begrip van de ontwikkeling, de resultaten of de positie van de vereniging, omvat de analyse zowel financiële **als, in voorkomend geval, niet-financiële essentiële prestatie-indicatoren die betrekking hebben op de specifieke activiteiten van de vereniging, met inbegrip van informatie over milieu- en personeelsaangelegenheden.**

Een duurzaamheidsrapport? Voor wie?



De **grote vennootschappen** krijgen van de nieuwe Europese duurzaamheidswetgevingen (CSRD/taxonomie, CSDDD,..) de meeste wettelijke verplichtingen opgelegd.

Voor de anderen kunnen andere motieven (dan pure 'compliance') de drijfveer zijn om met duurzaamheid aan de slag te gaan.

Bijvoorbeeld:

- aantrekkelijke werkgever (veel VTE),
- Infrastructuur klimaatbestendig maken,
- Welzijn patiënten (klanten),
- Andere stakeholders / beantwoorden aan maatschappelijke verwachtingen.

The logo for the Green Deal, featuring the words "GREEN DEAL" in a bold, green, sans-serif font. The text is set against a white background with a subtle, repeating wavy pattern. A red diagonal line runs across the bottom of the logo, separating it from the text below.

**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG

EU Taxonomie

Groene economische activiteiten

EU Taxonomie

- Wetgeving met het oog op het bevorderen van duurzame financiering (sustainable finance).
- Definieert duurzame of groen economische activiteiten (milieu).
- Bedrijven (én banken) moeten rapporteren over hun % 'groen' economische activiteiten (financieringen).



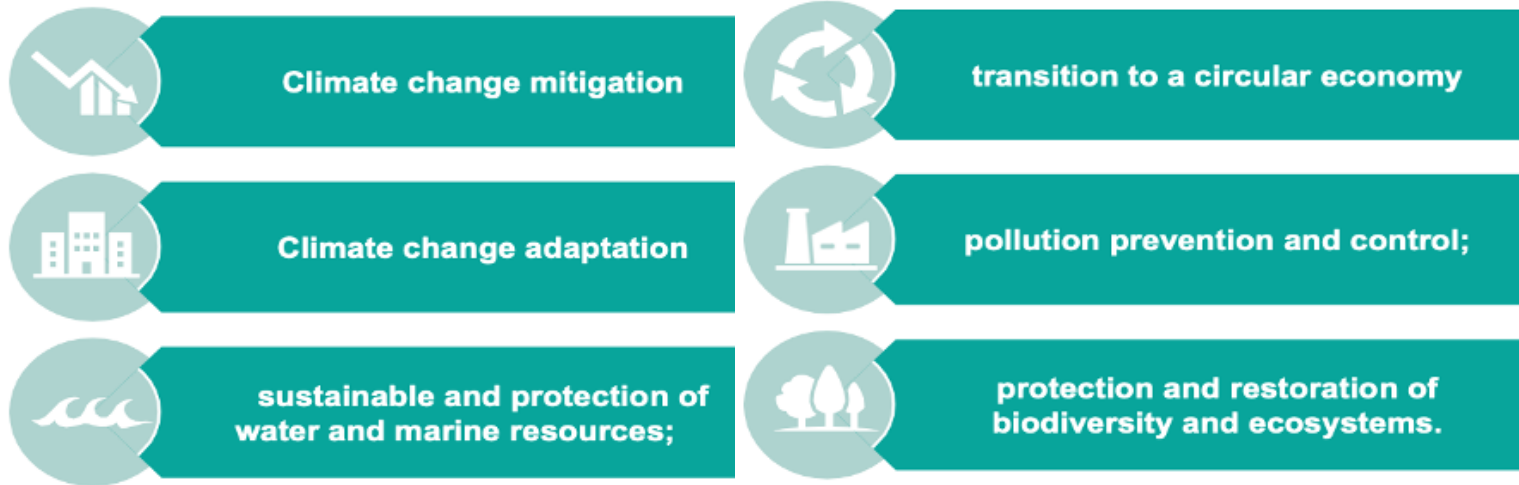
Financial product



*EU sustainable
taxonomy aligned
financial product*

X % CapEx green
X % OpEx green
X % TurnOver green

EU Taxonomie – Enkel MILIEU



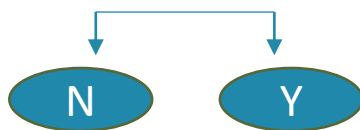
Getrapte aanpak:

- Én 'substantial contribution' (= positieve bijdrage) op tenminsten 1 thema
- Én 'do no significant harm' (= significante negatieve bijdrage) op de 5 andere milieuthema's

EU Taxonomy

Is the activity **eligible** under the EU Taxonomy?

1

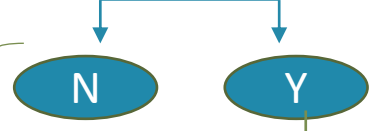


EU Taxonomy compass

Is the activity **aligned** with the EU Taxonomy?

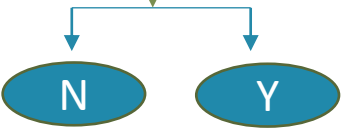
2

Technical screening criteria to be checked



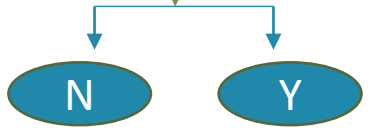
Does the activity **substantially contribute** to [environmental topic]?

3

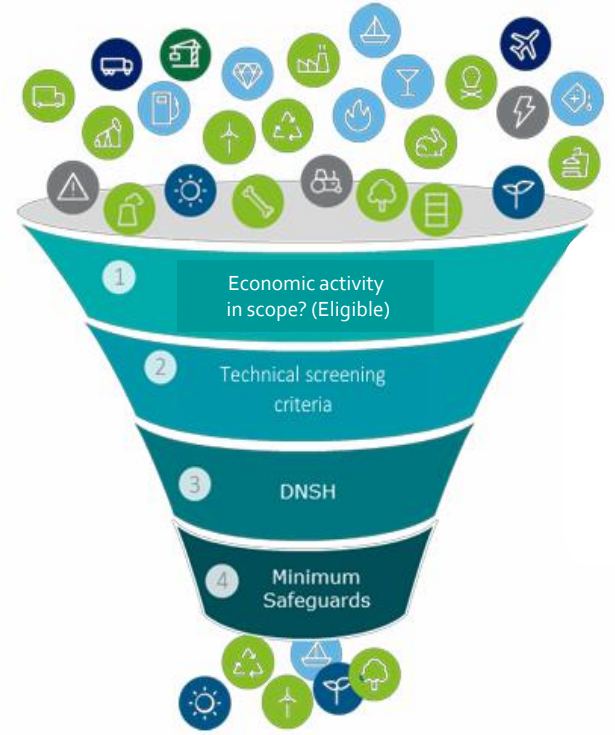


Does the activity meet the **Do No Significant Harm** criteria?

4



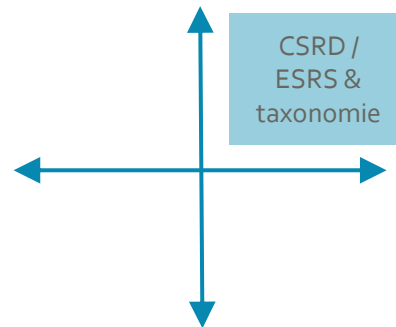
Does the activity comply with the **Minimum Social Safeguard** requirements?



Residential care activities (NACE code Q87) for climate adaptation is in scope

Wat moet je onthouden?

- Voor al voor **klimaat mitigatie** bepaalt het heldere 'drempels' voor economische activiteiten in scope van wat duurzaam of groen wordt beschouwd (wordt opgepikt, ook buiten de EU).
- Het concept van **substantial contribution** enerzijds, en **do no significant harm** anderzijds is een erg belangrijk beoordelingskader geworden binnen duurzaamheid. Het wijst op het belang om meerdere duurzaamheidsthema's *tegelijktijd* te beschouwen om goede keuzes te maken.
- Val je onder de CSRD, dan val je onder taxonomie, en dan valt je ook onder de **minimal social safeguards** binnen taxonomie die – zelf al val je niet onder de CSDDD – mensenrechten zorgplicht verplicht maken.



The logo for the Green Deal, featuring the words "GREEN DEAL" in bold green capital letters. The text is set against a white background with a subtle, repeating wavy pattern. A red diagonal line runs across the bottom of the white area, separating it from a solid green area below.

**GREEN
DEAL**

013.
DUURZAME
ZORG

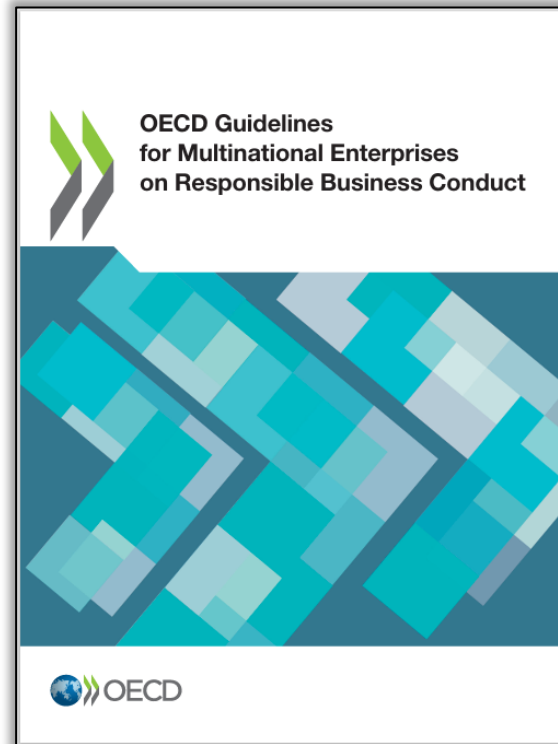
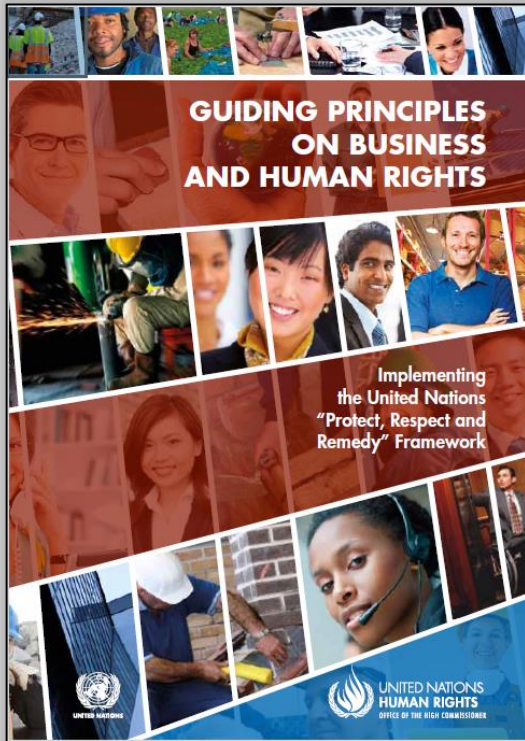
De CSDDD

Over aansprakelijkheid van bedrijven en mensenrechten en milieu zorgplicht



Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CS₃D, CSDDD)

- **Status:** EU Parliament adopts CSDDD (22/4/2024)
- **Key requirements:**
 - integrate due diligence into policies,
 - identify actual or potential adverse human rights and environmental impacts,
 - prevent or mitigate potential impacts,
 - bring to an end or minimise actual impacts,
 - establish and maintain a complaints procedure,
 - monitor the effectiveness of the due diligence policy and measures,
 - and publicly communicate on due diligence (→ CSRD report)
- **Discussion points:**
 - Scope of companies covered has been reduced (- 90%) → > 450 million € Turn Over & > 1000 employees
 - Climate transition plan
 - Inclusion of downstream business relationships had been reduced to only include storage, transport & logistics directly linked (chains of activities)
 - Liability and enforcement (fines)
 - Have been removed
 - *Inclusion of financial sector*
 - *Director's duties*
 - *Risk sectors textiles, food, minerals, construction*

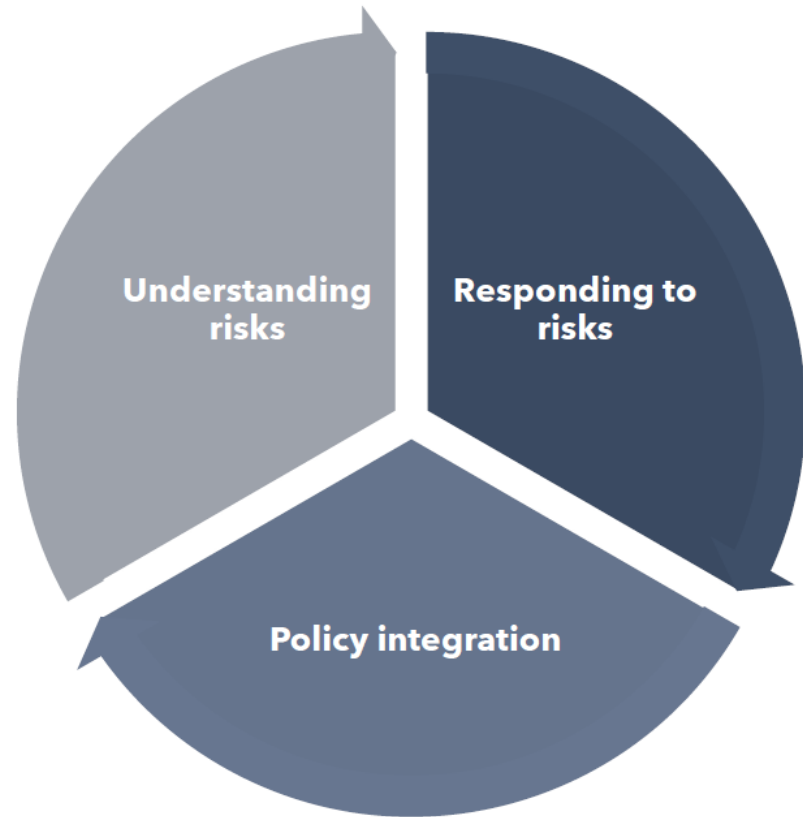


Meest onderhandeld dossier :

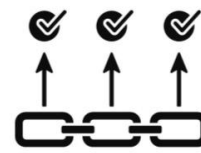
- **aanzienlijk afgezwakt** ten opzichte van eerdere versies (- 90% aantal bedrijven in scope).
- Bedrijven vanaf 2029 implementatie, > **1000 werknemers en 450 miljoen € net turnover** in scope.

Gebaseerd op bestaande 'soft law'
→ UN & OECD guidances (2011)

In de waardeketen



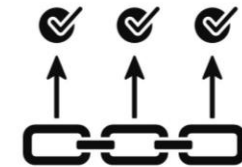
SDD



Value chain



Own operations



Value chain

Het **Due Diligence Process** is een blijver aangezien het onderdeel is van wat nodig is voor de **dubbele materialiteitsoefening (DMA)**. Het is ook onderdeel van **goed bestuur** ten aanzien van risicomanagement binnen bedrijven.

Europa zal de komende twee jaren **handleidingen** ontwikkelen over

- te beschouwen risicofactoren,
- risk assessment,
- risk mitigation measures,
- stakeholder management

"boetes voor niet naleving kunnen oplopen tot 5% van de wereldwijde netto-omzet van het bedrijf in het voorafgaand boekjaar"



**GREEN
DEAL**

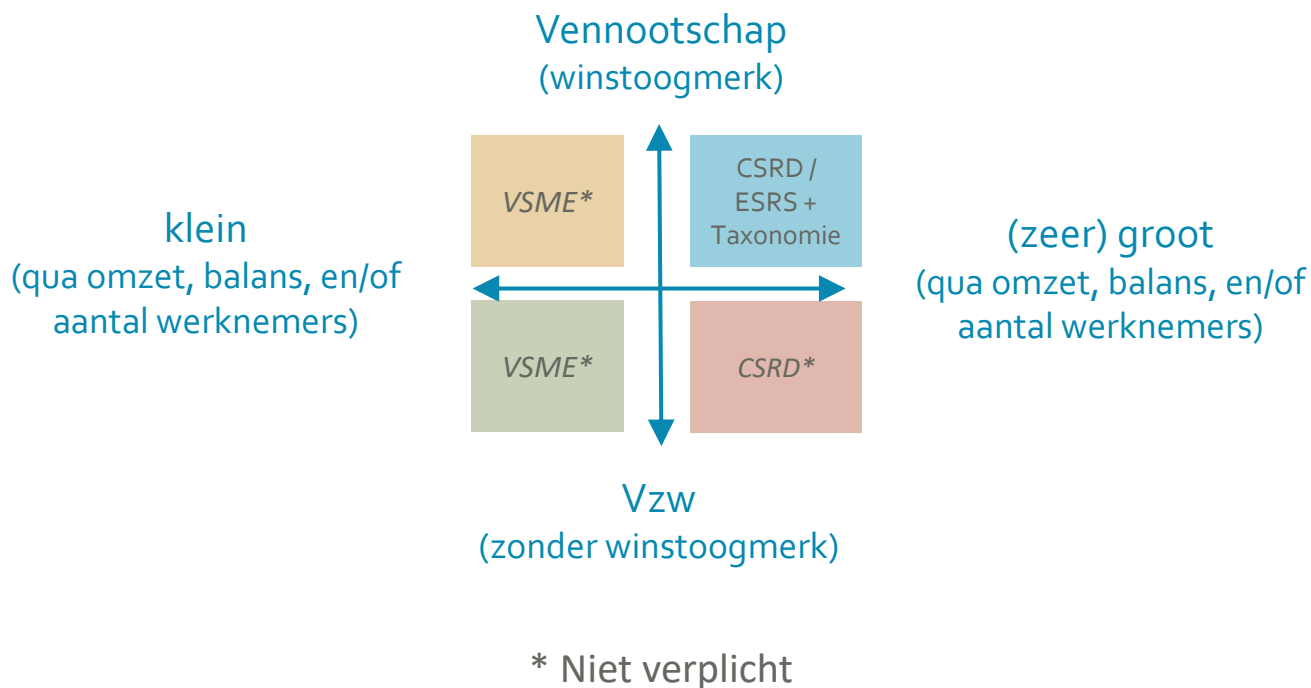


013.
DUURZAME
ZORG

Samenvattend

Enkele aanbevelingen

De zorgsector en Europese duurzaamheidswetgeving(en)?

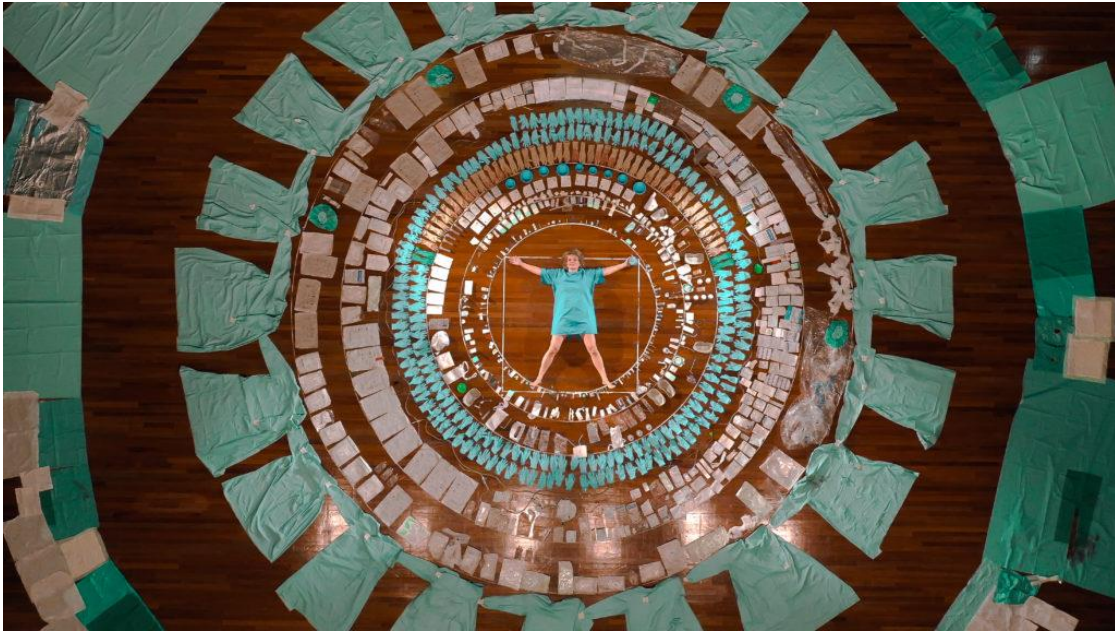


De **grote vennootschappen** krijgen van de nieuwe Europese duurzaamheidswetgevingen (CSRD/taxonomie, CSDDD,..) de meeste wettelijke verplichtingen opgelegd.

Voor de anderen kunnen andere motieven (dan pure 'compliance') de drijfveer zijn om met duurzaamheid aan de slag te gaan.

Bijvoorbeeld:

- Vragen van zakelijke relaties,
- aantrekkelijke werkgever (veel VTE),
- Infrastructuur klimaatbestendig maken,
- Welzijn patiënten (klanten),
- Andere stakeholders / beantwoorden aan maatschappelijke verwachtingen.



Ref: [this is the waste of one operation, my operation](https://www.youtube.com/watch?v=...) (youtube.com)



Reusable Surgical Instruments



Solar-Powered Defibrillators

Bedankt!

Sofie Bracke, sofie.bracke@sustenuto.com, 0498 69 04 83

013.
DUURZAME
ZORG

GREENDEAL

sustenuto
developing sustainability